

Sygn. akt III PK 21/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Prokuraturze Okręgowej w Lublinie
o odszkodowanie i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 16 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od postanowienia Sądu Okręgowego -
Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie
z dnia 27 października 2014 r., sygn. akt VII Pa 92/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1350
zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana Prokuratura Okręgowa w Lublinie wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 27 października 2014 r. i zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego, które to naruszenie miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.: art. 182 § 1 k.p.c. w związku z art. 178 k.p.c., przez jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie było podstaw do zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie na zgodny wniosek stron, a co najwyżej istniały podstawy do zawieszenia postępowania przez Sąd drugiej instancji z urzędu na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., a tym samym brak podstaw do zawieszenia postępowania na zgodny wniosek stron nie skutkował powstaniem podstaw do jego

umorzenia po upływie roku od daty jego zawieszenia, w wyniku czego strona została pozbawiona możliwości rozpoznania przez Sąd sprawy co do *meritum* oraz art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy w ocenie Sądu drugiej instancji, o czym strony zostały poinformowane na rozprawie poprzedzającej wydanie postanowienia o zawieszeniu postępowania w dniu 2 października 2013 r., rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zależało od innego toczącego się postępowania cywilnego, a zatem w sytuacji, gdy istniały podstawy do zawieszenia postępowania w oparciu o art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „z uwagi na to, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a niezależnie od tego, z uwagi na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.”

W uzasadnieniu wskazano, że „Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy w ocenie Sądu drugiej instancji, o czym strony zostały poinformowane na rozprawie poprzedzającej wydanie postanowienia o zawieszeniu postępowania w dniu 2 października 2013 r., rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zależało od innego toczącego się postępowania cywilnego. Naruszył także w sposób oczywisty art. 182 § 1 w związku z art. 178 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie było podstaw do zawieszenia postępowania na zgodny wniosek stron”.

Podniesiono także, że „w orzecznictwie Sądu Najwyższego rysują się rozbieżności, w zakresie istnienia po stronie sądu orzekającego w kwestii umorzenia postępowania uprzednio zawieszonego, obowiązku badania istnienia wskazanej przyczyny zawieszenia”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do kwestii oczywistej zasadności skargi, trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPIUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Podstawą sformułowanych w skardze zarzutów kasacyjnych jest założenie, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy (z powództwa M. K. przeciwko Prokuraturze Okręgowej w Lublinie o odszkodowanie i ustalenie) zależy od wyniku od innego postępowania cywilnego, toczącego się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt III PK 87/13 (z powództwa J. S. przeciwko Sądowi Okręgowemu w Lublinie o odszkodowanie). Stąd też, w ocenie skarżącej, zachodziły przesłanki do zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., nie zaś - jak to

błędnie przyjął Sąd drugiej instancji - na podstawie art. 178 k.p.c. (na zgodny wniosek stron). Stanowisko to jest błędne.

Wskazana w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. podstawa do zawieszenia postępowania zachodzi, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszone postępowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05, LEX nr 462935). Zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. powinno nastąpić nie tylko wówczas, gdy przemawiają za tym względy celowości i interes strony, ale i występuje stosunek prejudycjalności. Oznacza to, że orzeczenie, które ma zapaść w innej sprawie powinno stanowić przesąd dla rozpoznawanej sprawy a jego treść, pośrednio - przez powagę rzeczy osądzonej - kształtować treść rozstrzygnięcia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012 r., III CSK 42/12, LEX nr 1293774). Natomiast wynik innej sprawy oparty na podobnym czy nawet takim samym stanie faktycznym i prawnym, który nie ma charakteru prejudykatu, nie uzasadnia zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Innymi słowy, w komentowanym przepisie nie chodzi o zależność polegającą na wykładni tych samych przepisów prawa w identycznym stanie faktycznym w innej sprawie, ale o zależność wynikającą z rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnej, która stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w danym postępowaniu cywilnym.

W związku z powyższym, rozstrzygnięcie niniejszej sprawy nie zależało od wyniku sprawy III PK 87/13 w rozumieniu art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., bowiem nie rozstrzygała ona kwestii prejudycjalnej. Zatem skoro obie strony wniosły o zawieszenie postępowania, to podstawa prawna wskazana w postanowieniu o zawieszeniu postępowania - art. 178 k.p.c. - była prawidłowa. To z kolei uzasadniało umorzenie postępowania po upływie roku od daty jego zawieszenia (art. 182 § 1 zdanie pierwsze k.p.c.).

Z tych przyczyn Sąd drugiej instancji nie naruszył powyższego przepisu i w tym kontekście skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona.

Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych (art. 398⁹ § 1 1 pkt 2 k.p.c.) ma znaczenie uniwersalne i powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Niemniej jednak ich wyjaśnienie musi być konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, aby przyjąć, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W niniejszej sprawie nie ma potrzeby rozstrzygania, czy przy ocenie dopuszczalności umorzenia postępowania na podstawie art. 182 § 1 k.p.c. sąd powinien opierać się na powołanej w postanowieniu o zawieszeniu przyczynie wstrzymania biegu sprawy czy też zobligowany jest badać rzeczywiste powody zawieszenia postępowania. Wskazana przez Sąd przyczyna zawieszenia postępowania była zgodna z rzeczywistym powodem wstrzymania biegu sprawy.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na mocy art. 98 k.p.c. w związku § 6 pkt 5 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 w związku z § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).